

**T.C.**  
**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**  
**Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı**

**HAVA YOLU TAŞIMACILIĞI**  
**TEHLİKELİ MADDELER BİLİNCİ (TEKNİK PERSONEL)**  
**KURS PROGRAMI**

**ANKARA**  
**2010**

T.C.  
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI  
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

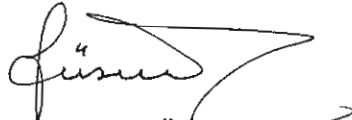
SAYI: 36	TARİH: 05.05.2010	KONU: Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Teknik Personel) Kurs Programı
ÖNCEKİ KARARIN SAYI:	TARİH:	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08.04.2010 tarihli ve 2889 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Teknik Personel) Kurs Programı** nın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.


  
Nimet ÇUBUKÇU  
Millî Eğitim Bakanı

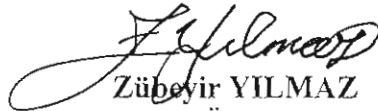
  
Merdan TUFAN  
Kurul Başkan V.

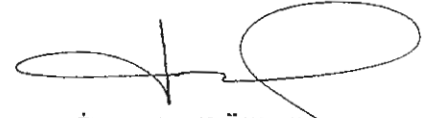
  
Ömer ÖZCAN  
ÜYE

  
Füsün KÖKSAL  
ÜYE

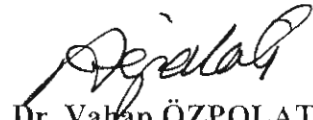
  
Ahmet SONMEZ  
ÜYE

  
Ahmet Ergun BEDÜK  
ÜYE


  
Zübeyir YILMAZ  
ÜYE


  
İbrahim BÜKEL  
ÜYE

  
Hatil AŞICI  
ÜYE

  
Dr. Vahap ÖZPOLAT  
ÜYE

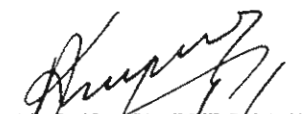
  
Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ  
ÜYE

  
Sami ZEYBEK  
ÜYE

  
Emine DUMAN  
ÜYE

  
Nihal COŞKUN  
ÜYE

  
İrfan COŞKUN  
ÜYE

  
Abdülkadir YILMAZ  
ÜYE

Aslı Gibidir.  


## **HAVA YOLU TAŞIMACILIĞI TEHLİKELİ MADDELER BİLİNCİ (TEKNİK PERSONEL) KURS PROGRAMI**

- 1. KURUMUN ADI** :
- 2. ADRESİ** :
- 3. KURUCUNUN ADI** :
- 4. PROGRAMIN ADI** : Hava Yolu Taşımacılığı Tehlikeli Maddeler Bilinci (Teknik Personel)
- 5. PROGRAMIN DAYANAĞI** : 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, 05.05.2005 tarih ve 24 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilen "Özel Kurslar Çerçeve Programı", Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Eğitim Talimatı (SHT-Eğitim), Tehlikeli Maddelerin Hava Yolu ile Taşınması Talimatı (SHT 18)'na göre hazırlanmıştır.
- 6. PROGRAMIN SEVİYESİ** : En az ilköğretim mezunu (4306 sayılı yasadan önce ilkokul mezunu olanlar dâhil) yetişkinler düzeyinde hazırlanmıştır.

### **7. PROGRAMIN AMAÇLARI**

Bu program ile kursiyerlerin;

- a) Havacılık sektöründe tehlikeli maddeler taşımacılığı ile ilgili ulusal ve uluslararası prosedürleri kavramaları,
- b) Tehlikeli maddelerin sınıflarını, paketlerini, işaretlerini, etiketlerini ve dokümanlarını tanımaları,
- c) Tehlikeli madde limitleri altında yer alan kuralları kavramaları,
- ç) Gizli ve beyan edilmemiş tehlikeli maddeleri tanımaları,
- d) Tehlikeli maddelerin atölyelerde bulundurulması / depolanması aşamasında nelerin dikkate alınması gerektiğini kavramaları,
- e) Tehlikeli maddelerle ilgili meydana gelebilecek kaza ve olaylarda acil olarak gerekenleri ve alınacak önlemleri kavramaları,
- f) Tehlikeli madde kuralları hakkında bilgi sahibi olmaları ve uçuş emniyetini sağlamaları,

beklenmektedir.

### **8. PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR**

- a) Bu program hava yolunun teknik bölümünde çalışan/çalışacak olan personelin görevleri kapsamında tehlikeli maddeler konusunda bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Program çerçevesinde yetiştirilecek olan personel ve kişilerin ulusal ve uluslararası sivil havacılık otoritelerinin, Uluslararası Hava Taşıma Birliği'nin koymuş olduğu kurallar hakkında bilgilendirilerek uçuş emniyetinin sağlanması ve verilmesi gereken havacılık hizmetinin bu kurallar çerçevesinde belirlenmiş standartlarda olması şartı, programın hazırlanma gerekçesini oluşturmaktadır.
- b) Hava taşımacılığının sürekli gelişen ve değişen bir sektör olması nedeniyle tehlikeli maddelerin hava yolu ile taşınmasıyla ilgili kurallar da Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) ve buna bağlı olarak Uluslararası Hava Taşıma Birliği (IATA) tarafından sürekli güncellenmektedir. Bu nedenle ulusal ve uluslararası sivil havacılık otoritelerinin, Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin koymuş olduğu kurallar çerçevesinde tehlikeli maddelere yönelik eğitimin 2 yılda bir tazelenmesi gerekmektedir. Kurs sonunda uygulanacak sınavdan başarılı olunması hâlinde alınacak sertifikanın geçerliliği 2 yıldır. Sertifikanın sürekliliğinin sağlanması için süre dolmadan kursun tekrarlanması gerekmektedir.
- c) Güncel tehlikeli madde taşıma kurallarının bilinmesi ve bu kurallara uygun işlemler yapılarak tehlikeli maddelerin diğer madde gönderilerinden farklı işlemlere tabi tutulmasıyla yolcular ve yükler hava yolu ile güvenli bir şekilde taşınır. Aynı zamanda bu kursa katılan ve başarılı olup sertifika sahibi olan bireyler, hava yolu şirketlerinin teknik departmanlarında görev alabilecek düzeyde yetişmiş olduklarından uçakların, taşınan malların ve seyahat eden yolcuların can ve mal

kaybını önlemeye yönelik olarak topluma yararlı bir hizmetin verilmesine katkıda bulunmuş olurlar.

- c) Konuların öğretiminde; anlatım, günlük hayattan örnekler, soru-cevap, problem çözme, gösterip yaptırma, tartışma, uygulamalı alıştırma, örnek olay çözümü gibi yöntem ve tekniklerden faydalanılır.
- d) Konular birbirinin ön şartı olacak şekilde sıralanmıştır.
- e) Programın içeriği; tehlikeli madde kurallarının felsefesi, tehlikeli madde sınıflarının, paketlerinin, işaretlerinin, etiketlerinin, dokümanlarının tanıtımı; atölyelerde tehlikeli maddelerin depolanması ve acil durumda alınması gereken önlemler gibi konuları kapsamaktadır.

## 9. PROGRAMIN SÜRESİ

### • Tehlikeli Maddeler Bilinci (Teknik Personel) Kursu

- a) Günlük ders saati : 7 saat
- b) Toplam süre : 1 iş günü x 7 saat = 7 saat

## 10. PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE HAFTALIK DAĞILIMI

### 1.GÜN

#### 1. KURALLARIN TARİHÇESİ, FELSEFESİ VE UYGULANMASI

- a) Kuralların Tarihçesi
- b) Tehlikeli Madde Kurallarının Gerekliği
- c) Güncel IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı'nın Tanıtımı
- ç) Tehlikeli Maddelerin Tanıtımı
- d) IATA Tehlikeli Madde Kurallarının Temeli
- e) Kuralların Uygulanması
- f) Göndericinin Sorumlulukları
- g) Taşıyıcının Sorumlulukları
- ğ) Eğitim Gereklilikleri
- h) Tehlikeli Maddelerin Güvenliği

#### 2. LİMİTLER

- a) Gizli Tehlikeli Maddeler
- b) Şirket Malzemesi (Comat-Company Material) Kapsamına Giren Tehlikeli Maddelerin Tanıtılması (Video gösterimi ile)
- c) Yolcu ve Ekip Beraberinde Taşınmasına İzin Verilen Tehlikeli Maddeler
- ç) IATA Tehlikeli Maddeler Kurallar Kitabı 2.3.A Tablosu'nun Kullanımına Yönelik Alıştırmalar
- d) Taşıyıcı Mülkiyetindeki Tehlikeli Maddeler
- e) Hava Kargosu Olarak Taşınmasına İzin Verilen Tehlikeli Maddeler
- f) Ülke ve Taşıyıcı Kısıtlamaları
- g) İstisnai Miktardaki Tehlikeli Maddelerin Taşınması
- ğ) Sınırlandırılmış Miktardaki Tehlikeli Maddelerin Taşınması

#### 3. TEHLİKELİ MADDE SINIFLARININ, İŞARETLERİNİN, ETİKETLERİNİN TANITILMASI

- a) 9 Sınıfın Tanımlanması (Video Gösterimi ile)
- b) Tehlikeli Madde Risk ve Handling Etiketlerinin Tanıtımı
- c) İşaretli ve Etiketli Paket Örnekleri

#### 4. DEPOLAMA PROSEDÜRLERİ

#### 5. TEHLİKELİ MADDELER İLE İLGİLİ ACİL DURUM HAREKETLERİ

#### 6. RAPORLAMA

#### 7. FİNAL SINAVI

## **11. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ ESASLAR**

Kurs sonunda MEB Özel Kurslar Yönetmeliği'nin ilgili maddesi dikkate alınarak sınav yapılır. Sınavda 100 puan üzerinden en az 80 puan alarak başarılı olan kursiyerlere "Kurs Bitirme Belgesi" verilir.

## **12. PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ**

- a) Güncel IATA Tehlikeli Maddeler Kuralları Kitabı
- b) Tehlikeli Maddeler Bilinci Teknik Personel Kitabı
- c) Tehlikeli Maddeler Bilinci Teknik Personel Kursu Power Point Sunumu
- ç) Şirket Malzemesi Kapsamına Giren Tehlikeli Maddeleri Anlatan Film  
(Power point sunumu içinde yer alır.)
- d) Tehlikeli Madde Sınıflarını Anlatan Film  
(Power point sunumu içinde yer alır.)
- e) Tehlikeli Madde Risk ve Handling Etiketleri Tablosu
- f) Farkındalık oluşturma ve Bilgilendirme Amaçlı Tehlikeli Madde Tablosu
- g) Bilgisayar